

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро. вулиць П'рчард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПАМ'ЯТИ ВЕЛИКИХ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ВОЖДІВ.

Ми пам'ятаємо ті дні 1916 — 1918 років, коли "демократична" преса і дипломати цієї країни і всіх альянтських країн казали: Одинокою чесною людиною в Німеччині є Карл Лібкнехт, але й той сидить в тюрмі. Кайзерівський милітаризм не соромиться запакувати в тюрму навіть жінку, Розу Люксембург, яка підняла свій голос проти німецького милітаризму. Тому вперед, за повалення німецького милітаризму і за перемогу демократії.

Так казала альянтська "демократія" в тяжкі для неї дні під Верденом, в Карпатах і коло Мазурських озер. А коли та сама "демократія" здушувала в своїх країнах робітничу пресу, забороняла робітничі організації, забороняла святкування 1. травня, а в Англії посадила у в'язницю такого "революціонера", як Рамсей МакДоналд, за його пацифізм — тоді в день 1. травня 1916 року на майдані перед кайзерівською палатою в Берліні перед багатотисячною масою виснаженого військово-німецького робітництва — Карл Лібкнехт з ентузіазмом кликав:

"Тисячними голосами гукни: Геть з ганебним шовінізмом нації! Геть, геть від нас! Наші вороги — це не англійські, французькі або російські робітники, але німецькі великі земельні обшарники, німецькі капіталісти і їх виконавчий комітет — уряд.

Вперед! До боротьби з урядом! До боротьби з смертельними ворогами всього вола! До боротьби за триумф робітничого класу, за майбутнє людства і цивілізації!"

За ці ключі кайзерівський уряд кинув Карла Лібкнехта в тюрму. А альянтська "демократія" гіпокритично казала своїм воїнам: Ви не вірите нам, що з себе уявляє німецький милітаризм, то послухайте, що каже про него К. Лібкнехт. Він сам називає нас своїми приятелями, а уряд кайзера і німецькі юнкери — ворогами людства і цивілізації. То ж ми мусимо побороти німецький милітаризм, визволити його мученика з тюрми, а дістати до рук і покарати кайзера.

Ми пам'ятаємо також ті дні при кінці 1918 і на початку 1919 року, коли кулі спартаківців під проводом Карла Лібкнехта прошивали кайзерівську палату в Берліні, а сам кайзер чкурнував до Голландії; коли вулиці Берліна і інших міст Німеччини були вкриті барикадами; коли німецький милітаризм більше не страшний був альянтам; коли, нарешті, спартаківці гинули на вулицях міст від куль німецького соціал-демократа Носке — тоді, добре пам'ятаємо ми, "демократична" преса цієї країни, та "демократична" преса і дипломатія всіх альянтських країн в унісон з німецькою соціал-демократією казали: З кайзером ми ще успішно поговоримо, якщо взагалі він буде нам потрібний, ми перше повинні дістати до рук бунтівників Карла Лібкнехта та Розу Люксембург. Вони для людства і цивілізації більше небезпечні, як німецький милітаризм з кайзером і всіма кайзератами.

Ось якої заповідала тоді альянтська "демократія". Бо вона знала, що Карл Лібкнехт і Роза Люксембург були завзятими ворогами не лише німецького милітаризму, але всесвітнього милітаризму, як збройної сили капіталізму для поборювання визвольних змагань працюючих своїх країн і для завоювання з цілком навжини інших країн і народів. Бо Карл Лібкнехт і Роза Люксембург були ворогами не тільки кайзера, його уряду, земельних обшарників і капіталістів Німеччини, але вони були непримиримими ворогами всіх кайзерів і королів, їх урядів, ворогами земельних обшарників і капіталістів всіх країн. І коли вони в день 1. травня 1916 року, в день нечуваної всесвітньої капіталістичної різни кликали німецьке робітництво до боротьби з кайзером і німецькими капіталістами, до боротьби з їх виконавчим комітетом — урядом, то тим самим вони кликали до такої боротьби англійських, французьких і російських робітників з милітаристами своїх країн, до боротьби з урядами своєї держави, а до боротьби за всесвітню соціальну пролетарську революцію. Есенція їх ключів була: "Війна війні!"

Карл Лібкнехт і Роза Люксембург були безстрашними борцями, що в хвилину найстрашнішої реакції підняли свій могутній голос протесту проти взаємного винищування народів і кинули обвинувачення за це в лице всесвітнім милітаристам і їх наймитам соціал-зрадникам. І німецькі милітаристи в спілці з німецькими соціал-зрадниками, які тоді були при владі, брутально замордували Карла Лібкнехта і Розу Люксембург вночі 15. січня 1919 року під дружинні аплодисменти буржуазії і соціал-зрадників цілого світа. Карла і Розу замордували, а за кайзера забули. Ні, не забули. Пому платять царську платню і забезпечують розкішне життя.

Дня 15. січня цього року минуло сім літ, як милітаристи і соціал-зрадники замордували Непримиримого Карла і Червону Розу. Сім літ немає вже їх в великій революційній пролетарській родині. Вони мертві. Але ключі виголошені Карлом Лібкнехтом 1. травня 1916 року на майдані перед кайзерівською палатою — "Вперед! До боротьби з урядами! До боротьби з смертельними ворогами всього вола! До боротьби за триумф робітничого класу, за майбутнє людства і цивілізації!" — живуть в серцях працюючих цілого світа. З тими ключами на устах працююча класна піде в останній рішучий бій за повалення капіталізму, а встановлення комунізму.

Всескраєві з'їзди українських робітничо-фармерських організацій в Канаді відбуваються в залі Українського Робітничого Дому в Вінніпегу в такому порядку:

З'їзд ТУРФДМ відбувається в днях 25, 26. і 27. січня.

Збори шерівців Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства відбуваються 28. січня.

Конвенція Робітничого Запозомого Товариства відбувається 29. і 30. січня.

Присилайте на ці з'їзди своїх делегатів. Делегатів братніх організацій радо вітаємо.

"CO MI MASOCHA DAŁA, TO MI MATKA ODEBRAŁA".

Таку записку написав польський купець в Станіславові і повісився. Бо чога за Австрії доробився, тога за рідної влади позбувся.

Чому і на чию користь позбувся він свого торговельного мастику, свідчить експозе (вступна промова) міністра фінансів Здеховського в польському сеймі 10. грудня 1925 року.

Так ширю й отверто, здається, не говорив ще ніодні міністер капіталістичної держави. Деякі газети кажуть, що говорив він "твердою мовою дійсности". А ми скажемо, що говорив він мовою цифр. Вкортці ось що сказав він:

Польща живе понад стан, господарка уряду Грабського довела до повного опустіння і залустиння державної скарбниці, нова інфляція, яка вже страшає основами польської державної будівлі, наближується скорими кроками. Біліон і винимні білети, що не мають ніякого докриття, осугнули силу понад 400 мільонів злотих. Дефіцит в торговельному білансі постійно зростає, продукція в повному занепаді. Платнича сила населення зломана попередньою фінансовою/політикою держави, перед якою у всій своїй грізній величчї з'являється марево банкруцтва.

Державні видатки в 1924 році вносили 1,627,000,000 злотих, а в 1925 році 1,950,000,000 злотих. Дефіцит торговельного білансу за 1924 рік вносил 212,000,000 злотих, а за перших шість місяців 1925 року — 595,000,000 злотих.

Зараз в Польщі є 240,000 безробітних, які місячно коштують державу 6,000,000 злотих. Безробіття зростає далі, фабрики замикаються, підприємства банкрутують.

Що-ж робити, що чинити, щоб "Еще Польска не згінела" і її міністер фінансів Здеховскі не здох зі смертю останнього злотого?

А ось що: Здеховскі пропонує починати реформу "знизу". Перше — обнижити платню урядовцям, скоротити кадри урядовців, прогнати з армії 2,000 офіцерів; друге — боротися з дорожничою; третє — стягати з населення податки разом з шкорою; четверте — встановити карну відповідальність урядовців за надужиття (заборонити красти державні гроші).

Славно говорить польський міністер! Але як стягати податки з населення, коли, як каже був міністер фінансів Міхальскі, українське селянство, наприклад, платило три і пів рази вище податки від польського і сьогодні лежить вже на обох лопатках без виглядів (заборонити красти державні гроші).

Здеховскі радить відправити з роботи п'ять тисяч урядовців і офіцерів, що разом з їх родинами позбавить хліба 25,000 душ, каже "Діло". І що-ж тоді? Коли вони тепер дістають платню, то хоч щось роблять, а відтак прийдеться їх утримувати, як безробітних. Може міністер Здеховскі думає, що як відправити їх з роботи, то вони хоч перестануть красти державні гроші. Коли так — то чо іншого.

Остап Вишня дає кращу пораду Здеховському. Він радить, замінити зменшувати число державних урядовців, зменшити населення Польщі, розстрілюючи його не десятками, як це робить тепер, але десятками тисяч, тимбильше, що кулі дає Франція і вони Польщу нічого не коштують.

Тай так то: Co masocha dala, to matka odebrala i sama ginie.

Робітник.

ЧЕРВОНА РОЗА І НЕПРИМИРИМИЙ КАРЛ.

Сім років минуло з дня героїчного січневого повстання 1919 року німецьких робітників за керівництвом німецької комуністичної партії на чолі з Розою Люксембург та Карлом Лібкнехтом. Повстання було скероване проти продажно-ганебного шейдеманово-ебертвського уряду, який намагався

РОЗА ЛЮКСЕМБУРГ.

привернути німецьких робітників назад у ярмо капіталізму.

Повстання авангарду німецького пролетаріату, берлінських робітників, придушено й затоплено в річках крові. Німецька контр-революція на чолі з Носке, цим німецьким Галіфе, у спілці з офіцерською зграєю, захищалась від радощів після "славної перемоги" над січневою революцією.

Революцію не тільки придушено, але й стяго голову, бо жатам та спільникам Еберта-Носке владою ганебно вбиті Розу Люксембург і Карла Лібкнехта, великих провідників німецьких робітників та й усього світового революційного пролетаріату.

Нікого так ненавиділа німецька буржуазія та німецький меншовизм, як цих двох великих провідників, що скрізь і

морального розкладу серед неї. Справа процесу шахрай-спекулянта Бармата, "міністра фінансів" німецької соціал-демократії, зв'язки й дружба останньої з тим злочинним типом "шібера" — свідчать, що німецька соціал-демократія морально зовсім занепадала, слова Червоної Розі про те, що "німецькі провідники профспілок та німецька соціал-демо-

КАРЛО ЛІБКНЕХТ.

кратія — найбільші негідники", що у "шайдеманівському уряді сиділи не тільки зрадники пролетарської революції, але й справжні карні злочинці" — виправдалися цілком.

Сім років минуло, як серед світового пролетаріату, що бореться за своє визволення, нема Червоної Розі та Непримиримого Карла, нема тих, хто з перших днів своєї політичної боротьби стійко й твердо йшли, борючись й померли під прапором пролетарської революції, під прапором збройних боїв за остаточне визволення світового пролетаріату, за комунізм, — нема тих, що своїм особистим прикла-

дом героїзму запалювали і загартувували молоде покоління до дальшої боротьби, щоб здійснити ті заповіти й цілі, за які загинула Р. Люксембург та К. Лібкнехт.

Німецька буржуазія спільно з соціал-демократією помилилась; вона сподівалась, що у бивши Р. Люксембург та К. Лібкнехта, уба й німецьку пролетарську революцію. Пророчи-

ства загинулих провідників про революцію справджуються: "Революція не може гаяти часу: через відкриті могили, через "перемоги й поразки" вона летить далі до своєї великої мети" (із останньої статті Р. Люксембург): "Чи житимемо ми чи ні, коли досягнеться цієї перемоги, але наш програм житиме: він опанує цілий світ визволеного людства, не зважаючи ні на що" (із останньої статті К. Лібкнехта).

Як і в січні 1919 р., на страх німецьким буржуям та соціал-зрадникам, пролетарська революція в Німеччині проголошує: "Я була, я є, я буду".

В. Желітковський.

ЧЕРЕЗ СІМ РОКІВ.

15. січня 1919 року в Берліні були катовані й вбиті на смерть два найвидатніших вожді пролетарської революції в Німеччині: Карл Лібкнехт та Роза Люксембург.

Німецька соціал-демократія перелякана велитеськими хвилями революції, що загрожували розбити на шматки тяжкий човен німецького капіталізму, рятуючи капіталізм, підготувала вбивство німецького білогвардійського керівничів революції: Розі Люксембург і Карла Лібкнехта.

Це були останні змагання німецької контрреволюції й помста за переяк німецького соціал-угодовства.

Але-ж лише озлоблені дурні могли гадати, що замордувавши вождів революції, вони замордували, вбили саму революцію. Події, що відбуваються в Німеччині з 1919 року й по цей день, красномовно свідчать, що Роза Люксембург і Карл Лібкнехт мертвими є ще страшнішими для німецької буржуазії й капіталізму, ніж вони були живими.

Вбивство Карла Лібкнехта і Розі Люксембург є в певній мірі природою знак, що означає певний етап — розвиткові німецької революції. Цей знак стоїть в кутку зігзагу: розбитий в першій спробі захопити владу, але непереможений німецький пролетаріат відступав, щоби готувитись до нових боїв. Німецьке соціал-угодство тимчасом врятувало німецький капіталізм. І все, що мала Німеччина після січня 1919 року, є прями наслідки соціал-угодовської перемоги, що швидко обернулася в перемогу німецької буржуазії.

Що-ж мав і має німецький трудящий люд?

Злиді, жабрацьку заробітню платню, безправність колоніальних рабів, що опинились після ухвалення плану Доса під подвійним визиском своєї рідної й чужоземної, головним чином англійсько-американської буржуазії.

Що мала і має Німеччина в Колоніальній гніт, безправ-

"ОЙ ЙШЛИ ЛЯХИ НА ТРИ ШЛЯХИ".

(Малій фейлетон).

Злотий покотився одним шляхом: униз...

Злотий — це такі ніби гроші в польській демократичній, дуже добросусідській і дуже симпатичній великій республіці.

Так оцей злотий узяв та й покотився. І найшов собі один певний шлях — униз. Я-ж кажу...

Так що ви думаєте?

Перед польською демократичною, дуже симпатичною, великою республікою зрау розляглося аж три шляхи...

Про два з них польські газети пишуть: один, — пишуть, — шлях на Рим, а другий, — пишуть, — на Москву.

А про третій польські газети не пишуть, а Польща сама ним протрує...

Третій шлях — у прівру...

Ми, як добросусідська держава і говоримо:

— Шасивой путі! Кланяйтесь там французькому франкові

А що-ж сталося з такою великою державою, що в прівру вона чимчикує під згук мазурки й краковяка?

Життя подорожчало, населення бідує... Населення не має наймінімальнішого прожиткового мінімуму...

Що робити?

Ех, а ще паби міністри називаються?

"Малокровні" міністри...

Треба зменшити населення... Розстрілюють по якихось сорок-п'ятьдесят чоловіка на добу...

Жартує по десять тисяч!

От за два-три місяці населення дуже зменшиться...

І то якого населення?

Найнепокійнішого, найнахабнішого... Вилда, а не населення!

А решту люду польського, шляхетного понайменувати на генералів, на міністрів, на президентів...

Утримання їм підходяще, дасть він їз соймі, — не напружить всіх зусиль, то впадуть підмурки державного господарства...

І всі будуть задоволені...

А потім обов'язково треба змінити міністра фінансів...

Привидіте-ж у його Здоховскі...

Грабського змінити, змінити Здоховського: бачите, що до чого злотий...

Не поганій, положим, і міністер фінансів спосіб вигадав попередити валютну катастрофу:

— "Коли весь нарід, — сказав він у соймі, — не напружить всіх зусиль, то впадуть підмурки державного господарства"...

Спосіб не злий рятувати валюту всенародно, тільки де-ж набрати верстаків, щоб кожний сам собі злоті робив?

Здійснити цей спосіб не можна...

Рекомендований нами спосіб зменшити населення країни...

Кулі-ж все їдно французькі, нічого не коштують...

За його й візьміться...

А взагалі:

— "Еще Польска не згінела!"

Приниміні, так співаєтьс.

Остап Вишня.

КОНЦЕРТ-МІТІНГ!

Старання Мського Центрального Комітету Комуністичної Партії Канади у Вінніпегу устроється в неділю, 17. січня, в годині 2.30 по полудні, в головній квартирі партії п. ч.: 446 Селфік Евіно

КОНЦЕРТ-МІТІНГ ДЛЯ ВШАНОВАННЯ ПАМ'ЯТИ ЛЕНІНА, ЛІБКНЕХТА І РОЗИ ЛЮКСЕМБУРГ.

Промовляти будуть бесідники в англійській і українській мовах. В концерті візьме участь мандолінова оркестра і солісти.

Приходіть на це свято якнайчисленніше! Приводіть своїх знайомих!

М.Ц.К. К.П.К.

ГОЛОВА — ЗЛОЧИНЕЦЬ.

У зв'язку з викриттям великих зловживань у державних установах, у Варшаві заарештовано бувшого голову польської державної оцадної каси Лінде. Судова влада згодилася залишити Лінде на волі в тім разі, коли він покладе в заставу пів мільона злотих.